

GAZETA TRANSILVANIEI

Semnul electoral al

„Frontului Românesc”

REDACȚIA și ADMINISTRATIA
BRAȘOV STRADA LUNGA Nr. 6.
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 lei
Pentru străinătate 500 lei.
Pentru autorități, instituții și
întreprinderi 500 lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU.

Apare de trei ori pe săptămână

„Regimul sovietic de azi în Rusia este o dictatură, dar nu e dictatura proletariatului după învățătura lui Marx, CI DICTATURA CONDUCĂTORILOR UNUI MIC PARTID.

Masaryk

Funerariile lui Th. Masaryk.

Panegiricul Președintelui Dr. Beneš.

Cu sufletul plin de emoție și de tristețe, stăm în fața sicriului marelui nostru dispărut.

Privind dealungul vieții lui atât de mare în realizări, care s'a desfășurat un secol întreg, ne gândim la aceea nesfârșită bogăție de muncă sufletească și de fapte ale acestei viați, și încetul cu încetul își fac loc în sufletul nostru liniștea, solemnitatea, siguranța, tăria și mândria.

Cum să nu fim liniștiți, senini și tari, dacă vedem calea această dreaptă și senină, pe care ne-a arătat-o viața lui? Cum să nu fim mândri, când vedem că statul și poporul nostru au avut și au oferit și altora, pe un bărbat care face parte din acei mari deschițători de căi în viață, așa cum numai la răstimpuri de secole providența îi dă vreunui popor sau

națiunii. A fundat și clădit statul cehoslovac și pe lângă aceasta fără încetare a pregătit pentru noi, care rămânem aici, legământul și căile pe care trebuie să purtăm mai departe facla lui Masaryk, care strălucește atât de splendid în lumea întreagă.

Drumul lui în jurul lumii, în timpul războiului, în cel mai tragic moment din evoluția lumii moderne, este simbolul întregii lui activități de cugețator și om politic al universalității lui mondiale. Masaryk a încoronat renașterea națională a Cehoslovaciei din punct de vedere al cugețării, al culturii și din punct de vedere sufletesc.

El a încoronat liniștea spirituală prin renașterea politică și de stat.

El este acela care a dus la perfecțiune noul elan și a făcut definitivă victoria națiunii cehoslovace.

Personalitatea lui întruiepează secolele XIX și XX cu toate durerile, cu toate problemele lor, în faza lor evolutivă. Toate momentele pe care le trăiește Europa de astăzi, acel amalgam de neînțelegeri, de lupte, de regimuri, de revoluții, de dezordine sufletești, politice, sociale și de mișcare națională și internațională, de conflicte morale și fizice, toate acestea constituie personalitatea lui Masaryk.

În ceea ce trăim noi astăzi, nimic nu l-a surprins, nimic nu l-a supărat, și nimic nu l-a abătut din calea lui, până în ultimele clipe, înainte de moarte.

Ca filosof, Masaryk nu spunea că cunoaștem fondul lucrurilor, ci numai că ne apropiem neîncetat de cunoașterea absolută; tot așa ca etic, sociolog și om de stat, nu spunea că vom realiza statul perfect și ideal, ci era de părere că fericirea societății politice și sociale se obține prin iubirea efectivă față de aproape și printr-o dreaptă satisfacere a necesităților și intereselor de tot felul. În modul acesta, ne apropiem zi cu zi mai mult de ideal.

Acesta este sensul democra-

ției lui din punct de vedere al conținutului și al metodei.

Dela înălțimea celor 87 de ani ai săi, el a răspuns la toate problemele lumii dezorientate, liniștit, cu tărie, platonice și în spiritul creștin, prin formula care este totodată filosofia și simbolul muncii lui de o viață: „Iisus, nu Cezar”.

Întreaga credință, întreaga filozofie a istoriei și întreaga politică practică a omului echilibrat, tare și clar văzător o concentrează din punct de vedere filosofic în aceste cuvinte lapidare, a căror valoare e veșnică: *Cel mai profund argument pentru democrație este credința în om, în valoarea lui, în spiritul lui și în nemurirea sufletului lui. Aceasta este adevărata egalitate metafizică.*

Democrația umanitară ca sistem cultural, social și politic, nu este pentru Masaryk numai o teorie, ea este un regim și o stare morală, politică și socială. Ea reprezintă evoluția istorică, filozofică a lumii moderne, pe care evenimentele pot s'o rejnă, pe care alte sisteme pot, pentru o clipă chiar, s'o întrerupă, dar evoluția aceasta merge, fără încetare, mai departe, democrația umanitară va veni și în curând va fi aici.

Viața lui Masaryk a atins culmea în războiul mondial, după care s'a străduit numai să valorifice cursul ei în sinteze.

La vârsta de 67 de ani filozoful și moralistul acesta s'a văzut pus în fața unor probleme de cea mai mare necesitate, în fața utilizării violenței, în fața unui război mare și fatal. Și atunci, a reușit să înfrângă dificultățile acelor groznice probleme ale războiului: mai întâi a găsit soluția morală a problemei războiului, singura pentru sine, apoi pe aceea a revoluției pentru popor și pe a treia, a unei armate naționale revoluționare, și, sub forma, rar realizată în istoria popoarelor, devine conducătorul victorios al unui popor în luptă. A devenit președintele liberator.

Și a mai avut o mare satisfacție în viață: a mai trăit aproape 19 ani după realizarea triumfului său, a pus în slujba statului și a poporului credința sa, înțelepciunea sa și voința sa de fier într'un timp de dezechilibru al războiului și a construit împreună cu colaboratorii săi, în chipul cel mai puternic, sistemul democrației noastre.

A fost un om fricțiu și în clipa plecării sale, a plecat cu credința că opera, a cărei bază le-a așezat, este puternic fundată, că toți, la un loc, vom fi capabili să dominăm evenimentele și că opera sa se găsește în mâini bune.

De ce să jelim viața aceasta măreață în clipa plecării sale, când vedem cercul acesta al unei vieți atât de frumos și perfect în his?

Pentru credința sa puternică într'un viitor fericit, el ne va rămâne exemplul pentru munca noastră viitoare: el va fi simbolul armoniei noastre evolutive, sociale și de clasă, simbolul unei armonii mereu reînnoite a partidelor și a persoanelor, simbolul armoniei naționalităților noastre de stat.

Masaryk rămânând și după plecarea sa mereu între noi, este pentru noi toți un simbol și o chemare.

În armonie între noi, sinceri și în prietenie față de vecinii noștri și față de celelalte popoare din Europa și din lume, să construim organismul nostru de stat și colaborarea noastră politică socială și națională, în așa fel, încât din locul acesta al nostru, să creiem în Europa, un stat armonice, un stat drept din punct de vedere social național și politic, un stat care să fie demn de acela care acum ne părăsește, un stat care să fie între state ceea ce a fost Masaryk între noi și ceea ce a fost Masaryk pentru lumea întreagă.

Despărțindu-mă de el, în numele vostru al tuturor, făgăduiesc că vom da ascultare acestei chemări!

Înmormântarea s'a desfășurat, începând dela orele 10 dim. la Piața în prezența unei mulțimi imense de mai multe sute de mii de oameni înșuruiți dealungul străzilor într'o lungime de 7½ kilometri dela Palatul prezidențial până în gara Wilson.

Conform programului stabilit au luat parte în cortegiul funerar numai membrii familiei Masaryk, președintele Dr. Beneš, miniștrii statelor s'rine, între cari la loc de frunte delegația română condusă de dl general de divizie adjutant Manu și primul ministru Tătăreanu, membrii guvernului, ai Camerei deputaților și ai Senatului, grupurile de luptători, legionari și socol, și regamentele cari poartă numele Președintelui liberator.

După panegiricul impresionant al Președintelui Dr. Beneš roștit în fața catafalcului ridicat în prima curte a Palatului, cortegiul s'a pus în mișcare oprindu-se o singură dată timp de o minută în fața Capetei Primăriei unde od hăesc rămășițele Soldatului necunoscut în semn de omagiu al defunctului Soldatului care l'a înălțat idealul.

Sosit în gara Wilson rămășițele marelui dispărut au fost imbarcate în trenul mortuar și transportate la Castelul Lány, unde a avut loc înhumarea.

Între nenumăratele cununii de flori depuse pe sicriul defunctului Președinte liberator s'a remarcat o splendidă coroană formată din 1000 trandafiri olandezii roșii a Soverenului nostru purtând inscripția: „Președintele Thomas Garrigue Masaryk. Carol II, Regele României”.

Eri în timpul ceremoniei înmormântării dela Praga a avut loc la Patriarhia din București un serviciu religios, oficiat de Patriarhul Miron, la care au asistat Moș. Sa Regele, Marele Voievod Mihai, membrii guvernului și corpul diplomatic.

Legionarii cehoslovaci la moartea „Părintelui Patriei”

Organul legionarilor cehoslovaci, cu cari împreună Președintele liberator T. G. Masaryk a luptat pentru un viitor mai bun al poporului cehoslovac și pentru crearea statului independent, ziarul „Národní Osvobodění” închină defunctului Președinte următoarele rânduri duioase:

„În camera aceea din castelul dela Lány, care încă eri era simbolul nostru de speranță și credință, inima Eliberatorului s'a zbugitmat eri pentru ultima dată în lupta neegală cu moartea. Nimeni dintre noi nu putea să-i sară în ajutor...”

Și astfel a venit sfârșitul.. sfârșitul acestei vieți grandioase, moartea bunului geniu al poporului nostru. A plecat dintre noi părintele patriei noastre, ne-a părăsit pentru totdeauna fondatorul și creatorul statului, președintele Eliberator, conducătorul democrației noastre. Inimile se strâng de durere. Nu mai este între noi „tăticu Masaryk”... Cât de grea, extrem de grea este clipa aceasta. Ne simțim cu toții aici, în marea noastră familie națională și de stat ca un fel de orfan. Milioane dintre ochii alor noștri vor plânge de durere, milioane de inimi vor fi neconsolate...”

Astăzi simțim mai bine decât oricând că nu există o altă forță de idei, un alt program național, o altă concepție a statului cehoslovac, care să poată înlocui programul creator și sintetic al lui Masaryk...

Masaryk și legământul lui —

aceasta este Cehoslovacia, pentru noi ca și pentru străinătate. Aceasta este unica atitudine de destoinică recunoștință față de acela ce astăzi pleacă dintre noi, legământul ferbinte și obligator, că programul lui Masaryk, munca și spiritul său vor fi păstrate și respectate ca cele mai scumpe și roditoare tradiții ale evoluției noi a statului și națiunii...

„Pleacă dintre noi cea mai importantă figură a istoriei noastre noi, creatorul și fondatorul Republicii, care ne-a condus la victoria finală în cele mai grele frământări ale războiului mondial, președintele păcii și al muncii, care a reușit întotdeauna să îndepărteze orice pericol dela granițele noastre, Nici o dată nu vom uita ce ne-a rugat ca prilejul ultimului său cuvânt, ca președinte al Republicii, când cu abdicarea sa din Decembrie 1935: „Am fost de patru ori ales președinte al Republicii. Poate că faptul acesta mă îndreptățește să vă rog pe D-stră și întregul popor cehoslovac să nu uitați în activitatea de conducere a statului că statele se mențin pe baza acelorai idealuri, pe cari s'au ridicat”.

Rugămintea lui de atunci devine acum ultima lui dorință. Milioanele de Cehoslovaci, cari se întristează la plecarea Părintelui Patriei, a președintelui Eliberator, vor respecta rugămintea aceasta a lui ca pe un legământ din cele mai sfinte, ca pe o poruncă ce trebuie respectată pe viață și pe moarte”.

Dreptul de asociațiune și datoria națională a asociațiilor

Între multe drepturi consfințite de Constituția noastră este și dreptul de liberă asociațiune. Importanța acestui drept e indiscutabilă, mai ales dacă se aruncă o privire asupra rezultatelor admirabile date de adevărul atât de mult verificat și experimentat în viața de toate zilele: „unirea face puterea” Dar, ca să se ajungă la rezultate îmbucurătoare prin asociație, trebuie în prealabil stabilite puncte cardinale în rostul și activitatea acesteia, conform necesității care a determinat-o, știut fiind că, numai asociațiile isvorâte dintr'o cerință pot viețui și activa.

Ca fundament legal și moral, asociația se întemeiază pe consimțământ, încredere și dezinteres personal. Acestea formează temelia sigură pe care se poate ridica la înălțimi nebănuite puterea asociației. Fără acestea, statul cu toate amănuntele lui scrise și subscrise de asociații rămâne o simplă măzgălitură, ba mai mult, o crudă decepție pentru oamenii încrezători în puterea unirei.

Dacă însă, la baza celor scrise în statut subzislă acel spirit

de solidaritate întemeiat pe muncă dezinteresată și pe încredere sinceră, asociațiile profesionale, ca și orice reuniuni și societăți cu scop lucrativ, ajung la realizări minunate.

Cazuri bune de acestea (din nefericire „prea puține astăzi”) avem în toate domeniile de activitate. Mai multe însă sunt cazuri unde abundă lipsa înțelegerii acestor asociații, unde sinceritatea e numai aparentă, unde cei puși la conducere transformă în profitul lor activul sunător al asociației, lucrând numai în interes personal și în detrimentul moral și material al asociațiilor. Interesul personal reiese de altfel clar din metodele utilizate de aceștia ca să parvină la conducere, metode cari transformă adunările generale în adunături conduse de instincte primitive cu pumni ridicăți și răcnituri caracteristice vitelor infuriate, iar sârmanul vot devine o tristă imagine a inconștienței notorii, capabilă de orice abdicări și de orice ridicul.

Se înțelege dela sine, că așa se compromite ideea de solidaritate și de prestigiu profesional, așa intră în sufletul oamenilor conștienși disprețul pentru aso-

ciație și convingerea fermă despre necesitatea evitării oricărui contact cu formalismul sec și dăunător la care rămân cei ce se erijează în conducători, dar în fapte se arată lipsiți și de cea mai elementară înțelegere a noțiunii de „asociație”; ba răstoarnă chiar principiul înscris în Constituție, transformând „dreptul de asociație” în „obligativitate”. Și doar, această *facultate* a insului de a se asocia cu alții, e destul de limpede tratată într-o lege, pe care o poate înțelege și un profan și în resortul căreia intră întreg câmpul de activitate al asociațiilor. Cine nu se conformă ei, nu numai că aduce pagube deseori ireparabile societății, dar se pune în conflict cu legea penală și cu elementarul simț de echitate.

Ca să nu se ajungă aci, asociații trebuie să cântărească mult din punct de vedere profesional și național pe acei ce-l așează în frunte, să blameze aranjamentele de culise, ademenirile și intimidările interesafilor meschini, iar când candidații întrebunțează mijloace nedemne și nelegale spre a se menține, sau spre a fi aleși, să-l isgonească cât mai grabnic, fiindcă așa cere și interesul asociațiilor și al asociației. Mai ales, să nu se permită la asociații utilizarea mijloacelor întrebunțate în alegeri politice de către politicienii învechiți în rele, fiindcă cine o aduce în sânul asociațiilor profesionale moralurile ticăloase ale politicienilor de duzină e un netrebnic și cine primește astfel de oameni e asemenea netrebnicului. (De aci s'a ajuns a se instaura pe alocurea sistemul măsurilor nădrăvane ca, domnia demagogiei, președinții... pe viață, etc. etc...)

Adevărata asociație se prezintă în toate împrejurările ca o admirabilă uzină în funcțiune: atmosferă colegială, senină, împunătoare și solemnă în adunări și în debateri, legalitate, ordine și prestigiu profesional și național în toate manifestările interioare și exterioare.

Ioan C. Dogaru.

Nu citiți gazete vrăjmașe intereselor neamului!

Aiureala

iudeo-comuniștilor din U.R.S.S.

Reforma calendarului. Era capitalistă și era nouă marxistă. Dumineca se va numi — Stalin, Sâmbăta — Lenin etc. etc.

S'a scris mai de mult, că dictatorul Uniunii Sovietice nu este tocmai în toate mințile. El suferă de depresie morală și de mania persecuției, încât toate teroarea și toate execuțiile din Rusia Sovietică se datoresc acestui stări sufletești a dictatorului roșu.

Imformațiile, pe cari le înregistrăm mai la vale, ne dovedesc că tiranul roșu pare ticnit de-a binele. Dar se vede că el nu e singurul nebun din Rusia Sovietică. Tot anturajul d-sale dă semne de vādă nebuneală. Probabil că toți jidovii și jidoviții dela Moscova au rămas prea mult în urmă cu injecțiile. Altfel nu se poate explica aiureala lor despre reforma calendarului.

Din informațiunile strecurate în presa sovietică, aflăm, că regimul comunist din Rusia Sovietică a hotărât să reformeze calendarul actual și să-l adapteze unei noi ere marxiste, pentru care scop lucrează la Moscova o comisie specială, compusă aproape exclusiv din membrii asociației de „bezbojnici”, (atei), numită de guvernul sovietic.

Ceeace se petrece acolo, este greu de crezut... și totuși trebuie să fie adevărat dacă presa sovietică vorbește de reforma calendarului existent și alcătuirea unui calendar comunist?

După proiectul sovietic, din anul 1938 va începe o eră nouă. Timpul, dela Nașterea lui Hristos până la 1917, are să fie denumit „perioada capitalistică”, iar dela 1917 încoace „perioada comunistă”. Lunile și zilele săptămânii vor fi denumite după evenimentele importante din timpul revoluției sau după numele personajilor revoluționere. Dumineca va fi denumită în viitor — „Stalin”, ziua de Sâmbătă — „Lenin”, Vineri (probabil) — „Koganovici” și a. m. d.

Această absurdă reformă se

face după insistențele lui Stalin, care după cum se vede, vrea să treacă în istorie nu numai ca „genialul conducător al popoarelor” ci și ca un „sfânt al erei marxiste”. El și-a ales ziua de Duminecă — o zi de odihnă și sărbătoare, care e așteptată cu venerație și bucurie de toată lumea. Din anul 1938; această zi în Rusia Sovietică va fi ziua „Stalin”. Ce absurditate și îndrăzneală iudeo-comunistă!.

Această reformă a calendarului arată, că substanța cenușie a „iubitului” și „genialului” călău al poporului rusesc este rău de tot sdruincinat și purtătorul ei a pierdut orice busolă de judecată serioasă. În fața întregel omeniri, regimul comunist vrea să demonstreze iarăși decăderea sa morală, încercând să schimbe ordinea stabilită de veacuri și respectată de întreaga lume, creind o „eră nouă sovietică” și noi „sfinți marxisti”, obligând un popor de 170 de milioane de suflete să-și însușească noua nădrăvănție a unei minți desechilbrate.

Deși la prima vedere născocirea sovietică, cu reforma calendarului, se pare absurdă, totuși ea are un înțeles adânc. Această reformă ne dovedește că regimul sovietic și-a păstrat în întregime caracterul său iudeo-masonic, fiindcă asemenea reformă a calendarului nu putea să fie adusă decât de conspirația iudeo-masonică ca o piatră fundamentală a viitorului „Son Nou”, care încet dar cu perseverență se formează pe teritoriul rusesc.

Reforma calendarului este una din etapele drumului s'hat de iudeo-masoni pentru reconstruirea omenirii după crolala iudaică și subordonarea ei k hoșului jidovesc. Scopul urmărit prin această reformă este ca să se termine cât mai curând cu re-

liga creștină și cu tot ce e legat cu ea, iar omenirea să fie îndrumată după alte concepții impuse de reformatorii iudeo-marxiști.

Odată cu lucrările comisiei sovietice pentru reforma calendarului, s'au însășit și măsurile pentru combaterea mișcărilor religioase. Zilnic, la toate posturile de radio și la întreaga presă sovietică, se duce o campanie înverșunată contra bisericii, slujitorilor cultului religios și credincioșilor.

Prin teroarea desfășurată, regimul comunist pregătește populația rusescă pentru noua reformă a calendarului, cu nouă „eră sovietică” și „sfinți marxisti”!!!

Iustin I. Stan.

Biserica ortodoxă

la moartea președintelui Masaryk

I. P. S. S. Patriarh dr. Miron Crislea a trimis d-lui Eduard Beneș, președintele Republicii Cehoslovace, următoarea telegramă de condoleanțe, cu prilejul morții președintelui liberator Masaryk:

Biserica ortodoxă din regatul României ia din toată inima parte la dolul Republicii cehoslovace cu ocazia morții marelui ei întemeietor Masaryk și se roagă lui Dumnezeu să l așeze nemuritorul suflet între aleșii Săi.

Și noi, Românii, îi vom păstra o veșnică amintire
Patriarh, Miron

La sărbătorirea d-lui prof. M. Șerban

Într'un număr trecut al ziarului a apărut o dare de seamă a corespondentului „Gazetei Transilvaniei” din Gheorgheni, asupra unei importante manifestațiuni a „Frontului Românesc” în Secuime, cu prilejul sărbătoririi celor 50 de ani de viață ai d-lui prof. Mihai Șerban, rectorul Academiei de Inalte Studii Agronomice de Iași și fost ministru. Neobositul publicist și îndrumător al agriculturii românești, profesorul Mihai Șerban a fost sărbătorit unanim. Atât din partea numeroaselor personalități din țară, — printre cari menționăm scrisorile din partea d-lor: dr. Alexandru Vaida Voevod, fost președinte al Consiliului de Miniștri, Const. Garoflid, Ionescu-Siseștii, foșii miniștri de agricultură și domenii, Th. Măndru, directorul general al ministerului de Agricultură, av. Ion V. T. Stănescu secretar general adjuncți al „Asociației Publiciștilor Români”, — cât și de peste hotare, eminentul profesor de economie politică din Cluj a primit nenumărate mesaje de simpatie.

O mărturie pe atât de prețioasă, pe cât de însemnată a fost desigur adresa pe care a trimis-o d-lui profesor Franco Angelini dela Roma, deputat, secretarul general al Federației Internaționale de Tehnicienii Agronomi și șeful f.s.cist al agriculturii italiene.

Printre altele, celebrul profe-

sor de la Rome, spune adresându-se d-lui Mihai Șerban, vicepreședintele Comisiunii Internaționale de Învățământ Agricol:

„Lu tre și scumpe Donnule Profesor, mă grăbesc să vă exprim cea mai vie satisfacțiune și toată admirația mea pentru raportul ce l-ați prezentat despre „Învățământul Agronomie Superior, scopul, metodele, organizarea și programul său”.

Subiectul este atât de important, este într'adevăr tratat în mod magistral și documentat în studiul D-voastră, care va contribui enorm de mult la cunoașterea și la dezvoltarea Învățământului Agricol în lume.

Rugându-vă a primi sincerile mele mulțumiri pentru prețiosul concurs cu care ați binevoit să colaborați la studiile, ce au interes atât de mare pentru noi, vă asigur că voi da cât de curând informațiuni precise asupra marului lucrărilor relative la al V-lea Congres Internațional de Învățământ Agricol.

Aceasta este o netăgăduită dovadă de modul în care savanții noștri sunt apreciați peste hotare și totodată un atestat al frumoaselor și rodnicelor activități d-lui prof. dr. Mihai Șerban.

La această sărbătorire se unește din suflet „Gazeta Transilvaniei” și colaboratorii ei de pretutindeni, cari urează sărbătoritului: la mulți ani!

Nellu

Din copilărie până la o vârstă patriarhală

De câte ori a fost în pericol viața lui Masaryk

Praga, 18 Sept. 1937.

Nimeni nu ar fi crezut că o boală ar putea vreodată răpune viața aceasta atât de stăpân de puternică, mărășă și rezistentă și întotdeauna de o curăjeală sfântă. A trecut doar prin câteva nenumărate pericole.

Tatăl lui Masaryk a trăit 84 de ani, iar mama lui 74 de ani. Dar pericolul de moarte la amenințat foarte adeseori. Pe când era încă elev de școală, a fost atacat de un vagsbond, care l-a împuns destul de grav cu cuțitul. Nu mult după aceea în timp ce dădea îngrijiri necesare unui soldat prusian (18.6) și-a împuns adânc genunchiul într'un cuțit din lemăria unei fântâni. Ca student în drept la Leipzig a salvat dela înec pe o femeie. Despre acest lucru scrisese atunci: „Amândoi am fost atunci în momentul sub apă cu totul pierduți. Dar din nou am făcut o supremă efortare și am salvat-o atât pe dânsa cât și pe mine. S'a îmbolnăvit atunci destul de greu de răceală dar a scăpat. A fost apoi bolnav de tifos. În anul 1910 a plesnit în timpul nopții conducta de gaz din locuința sa în Praga. În ultimul moment doamna Masaryk s'a trezit din somn și a salvat

întreaga familie dela o moarte sigură.

Când era deja în vârstă de 64 ani, Masaryk a început cea mai grea, cea mai oboșitoare și cea mai periculoasă luptă a vieții sale, lupta pentru eliberarea poporului cehoslovac din îmbrățișarea veșnică și sgrumătoare a Germanilor și Ungurilor. Merge în cruci și în curmeziș prin toată lumea. Câtă luptă și câte călătorii din cele mai periculoase. Olanda, Italia, Elveția, Franța, Anglia! De aci în pericolul de moarte al revoluției rusești, peste întreaga Siberie, apoi în Japonia și de acolo în Statele U.ile. Nopți în tren dealungul întregii Siberii a dormit pe banca de lemn a vagonului. Despre călătoria aceasta extrem de grea scrie Masaryk în opera sa „Revoluția iumană”, foarte simplu numai câteva cuvinte: „Der au scriu impresii de călătorie, ci informații cu caracter politic”.

Chiar dela începutul acestei lupte aște agenții străini au încercat să l înalțure, amestecându-l în rufările o otrăvă periculoasă. Și despre aceasta Masaryk a scris numai: „Nemșii încearcă să mă înalțure cu rufările otrăvite”. Un atac de aceeași natură s'a produs asupra lui

Masaryk la Londra. Atunci a trebuit să fie supus unei operații. Despre alte atacuri, cari au avut de scop să l suprime în timpul războiului, Masaryk scrie astfel: „Agenții mă urmăresc pretutindeni. De aceea pentru orice eventualitate vizităm pr. tuldenii săliile de fir. Următorii au văzut că mă pregătesc”. Despre călătoria din America scrie generalul Jamn următoarele: „Ni s'a atras atenția că siguranța lui Masaryk este amenințată. I am pus lucrui același în vedere. A refuzat orice măsuri speciale de siguranță”.

Spre Rusia, unde se desfășurau cele mai crâncene lupte ale războiului civil, a plecat Masaryk din Anglia. Vola să plece din m'cul port din Amblo. Porturile mari erau păzite de submarinele germane, care puteau fără cruțare orice vas eșit din port. Nici de acolo nu a plecat cu vasul cu care plănuise la început, fiindcă întârziase. De aceea a plecat cu un alt vas, cu care a ajuns în linșie la Jlată. Vasul la care renunțase, a fost în acea călătorie torțiat de Germani și toți pasagerii se înecaseră.

În Petrograd locuia într-o stradă, unde tocmai se desfășurau sperate lupte de stradă. Adesea era nevoit să treacă pe acolo pentru a ajunge undeva în oraș. Cei din jurul lui îl împuntau că se expune prea mult. I au dat ca om de strajă pe legionarul Huza. În Moscova Masaryk

a locuit în hotelul Metropol. Ofertat lui Kerensky se baricadaseră în hotel, făcând din el o fortăreață. Despre aceste momente Masaryk a scris: „Am trăit în hotel 6 zile foarte grele sub as-diul bolșevicilor”.

La Chiev în tot timpul celor mai săngeroase lupte a locuit la hotelul „Kreșatic”. Odată era la consiliu cu legionarii cehoslovaci. Deodată o granată marea a spart zidul, căzând în camera învecinată. Din fericiere nu a făcut explozie. Granata erau toate sparte de gloanțe. La ins tența prietenilor săi a convenit să se mute într'un sanatoriu. „Dar și aici ajungeau gloanțele până în camera mea”, — scrie Masaryk despre aceste grele momente. Eșind odată din casă, a dat de o sentință foarte severă, care nu îl permitea să plece, spunându-i cu simvolnicia caracteristică acelor timpuri: „Dacă vreau, îți dau drumul; dacă vreau, te împușc! Acuma sunt stăpân eu!”

Din toate capcanele și pericolele morții în timpul acelor lupte și călătorii, începând din jumătatea lui Septembrie 1914 până la 21 Decembrie 1918, când Masaryk s'a întors înviațător la Praga, steaua lui buză l-a apărut și destinul lui fericit a fost împărțit între popor și Masaryk pe care îl pusese în fruntea statului cehoslovac, căldit conștient și cu trudă pe rușile unui stat, care trebuia să se prăbușească sub povara gre-

șellor lui seculare.

După Anul Nou în 1921 președintele s'a îmbolnăvit foarte grav. Tăți su trecut atunci prin momente supreme de teamă în ca privește viața capului statului. Moartea sa era așteptată în fiecare clipă. Soarta cea bună a lui Masaryk și a poporului său l-a salvat și de data aceea și chiar în mai același an Masaryk a plecat în convalescență la insula Capri. Ueul din marii medicii cehoslovaci, care atunci era sigur că președintele nu poate scăpa, a murit cu mulți ani înaintea lui.

În toamna lui 1932 președintele Masaryk a luat parte la manevrele armatei cehoslovace în Slovacia de rășărit, și după aceea iarăși a căzut foarte greu bolnav. Iarăși de așghină, dar atât de greu, încât a trebuit să rămână la Topolcanky la Slovacia, nepuțând lua parte în Praga nici la sărbătorirea zilei de 28 Octombrie, la anul următor însă a fost din nou sănătos și zdravăn.

Apoi iarăși în Mai 1934, în urma cărei boli a crezut că e mai bine să se retragă pentru odihnă. Și atunci s'a însăsnătoșit din nou.

Și acum nu de mult s'a îmbolnăvit, dar...

Destinul a înălțat toate inimile cehoslovace și pe toți, cari l-au știut în lumea întreagă...

Președintele Liberator Masaryk a murit.

Ceps.

Miscarea populației în Ungaria

Cel mai scăzut capital biologic din Europa

Institutul central maghiar de statistică din Budapesta a publicat datele mișcării populației Ungariei pe luna Iulie, cor.

Presă budapestană e foarte îngrijorată de forța biologică scăzută a maghiarilor, care reese din comunicările ministerului de statistică al țării vecine, reproduce în cele ce urmează:

„In luna Iulie 1936 s'au născut în Ungaria 15.771 suflete, iar în luna Iulie anul cor. abia 14.626 suflete. Deci cu 1.145 de suflete mai puține, decât în Iulie 1936. Indicele vital al maghiarilor, la o mie de locuitori, e foarte redus, fiind mult inferior oricărui alt națiunii din Europa.

Numărul morților, în luna Iulie 1937, a fost de 10.257 suflete, înalt sporul total al populației Ungariei e de abia de 4369 suflete.

Socotind media lunară de 4369 suflete spor de populație, ar însemna că într'un an de zile populația țării vecine ar crește abia cu 52.428 suflete, ceace reprezintă un indice vital extrem de slab.

În Iulie 1936, sporul vital al țării vecine a fost de 5.067 suflete.

Ziarul budapestan „Népszava“ (din 3 Sept. a.c.) comentând cifrele Institutului central maghiar de statistică, arată că scăderea puterii biologice a națiunii maghiare se datorește exclusiv gravelor inegalități sociale și latifundiarismului nobilitar maghiar.

„Având în vedere faptul, că

sporul firesc al națiunii noastre a scăzut vertiginos în ultimii cinci ani, ne putem socoti între națiunile europene cu cel mai mic indice vital. Pe această treaptă se mai află doar Polonia... La 10.000 de suflete, sporul firesc de 90 a scăzut la 66, sau cu 24 de suflete mai puțin... scrie textual ziarul amintit și în continuare: Problema sporului de populație a Ungariei se poate examina în legătură cu întinderea latifundiilor. Acolo, unde latifundiile au o întindere de 15 la sută (în câteva județe abia) populația e mai deasă și mai prolifică, decât în județele în care latifundiile întrec 27 la sută...

În județul Fejér, în care latifundiile au o întindere de 38 la sută, densitatea populației e de abia 55 și 7 pe kilometru pătrat, iar nașterile și sporul de populație sunt scăzute.

În concluzie, ziarul citat (în art. col.: Népritkötő nagybirtok pe românește: „Marea proprietate ce rărește rândurile poporului“, spune că numai o reformă agrară radicală poate salva forța biologică vitală a maghiarilor.

Noi știm însă, că conștii, grații și baronii unguri latifundiați, în loc să salveze dela peire pe cel patru milioane proletari țărani printr'o reformă agrară financiară și socială, preferă să facă revizionism, ducând nașterea vecină spre abis, spre peire.

Observator

Un grav accident de cale ferată s'a produs luni la ora 22.40, în apropiere de gara Angouleme din Franța. Două trenuri exprese, cari mergeau spre Paris, s'au ciocnit.

Numărul morților în ciocnirea de trenuri din apropiere de Angouleme se ridică la opt, iar al răniților la 25, dintre care 15 sunt în stare gravă, unii din ei chiar în pericol de moarte.

Se crede că numărul victimelor este cu mult mai mare. Numărul precis nu va putea fi stabilit decât după ce echipele de salvare vor fi curățat complet terenul.

Editura „Plaiuri Săcelene“, va lansa la 1 Octombrie a. c. primul ei volum din „Colecția Istorică“ datorită d-lui Aurel A. Mureșianu și intitulată: „Originea Ciangărilor din Săcelele Brașovului“

Sunt interesante contribuții istorice documentate, referitoare la vechimea elementului românesc în Țara Bârsel. 24 pagini lei 10 Se găsește de vânzare la toate librăriile din țară.

Populația Italiei. Din Roma se anunță: După statisticile demografice publicate în Monitorul Oficial, populația Italiei era la sfârșitul lunii August de 43.444.000 locuitori.

În primele opt luni ale anului 1937, au fost oficiate 209.405 căsătorii, cu 50.631 mai multe ca în același interval, în cursul anului 1936.

Pe de altă parte s'au înregistrat în primele opt luni ale anului curent 651.664 nașteri, adică 205 la 100.000 locuitori, față de 204 în anul precedent.

La începutul anului școlar, tricouri, pantaloni și pantofi de gimnastică vinde cel mai eficient Sport Gust, Brașov, Str. Voevodului Mihai 24. 649 3-3

Dela Subinspectoratul

Pregătirei Premilitare. Municipiul Brașov.

Se atrage atențiunea, că toți tinerii născuți în anul 1915, amânați de studii sau susținători de familie, precum și tinerii născuți în anii 1916, 1917 și 1918 sunt obligați să vină regulat la instrucția premilitară.

Asemenea școlarii, cari urmează regulat la școli și cari sunt răscuși în anul 1919

Municipiul născuți în anul 1919 vor veni în curtea Vânătorilor de Munte în ziua de Duminecă 14 Octombrie a. c. ora 8, pentru festivitatea începerii anului cu instrucția premilitară.

Cu această ocazie aducem la cunoștință că studenții și școlarii premilitari au făcut în această vară concentrarea de Muncă în folos obște.

Toți premitarii și tinerii din Municipiu sunt obligați să se prezinte la I. P. P. Brașov în fiecare zi între orele 8-12, pentru a li se stabili seria de concentrare pentru Muncă în folos obște pe timp de șapte zile. Lucrul se va efectua în Municipiu între 20 Septembrie până la 20 Noembrie a. c.

Noutăți

în stofe de modă pentru toamnă și iarnă au sosit! SPECIALITAȚI

în stofe de modă „Dorobanțul“, „Electa“, „Selca“

„Postavăria Populară“

Brașov, Piața Libertății 17.

Membru al Biroului de Credit 656 „Economia“ 4-0

Atenție! Atenție!!

A sosit un vagon cu cele mai frumoase mobile la

MAGAZINUL de mobile din ORADEA

Fără obligația de a cumpăra vă :

regăm vizitați-ne chiar astăzi :

PREȚURILE NESCHIMBATE

Brașov, Vila-Kertsch

682

1-1

CINEMA „ASTRA“

Dela 23 SEPT.

Film criminalist, captivant, senzațional

SHERLOCK HOLMES

Acest film ne transpune într'o aventură misterioasă, făcându-ne să reținem cea mai senzațională întâmplare din viața marelui detectiv.

Cu: Hans Albers, Heinz Rühmann, Hansi Knoteck, Marieluise Cladius, Hilde Weissner.

Regia: KARL HARTL.

Muzica: HANS SAMMER.

Completare: Jurnal nou Paramount.

Corpul 5 Armată Serv. Intendenței

No. 29790.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 27 Sept. 1937, ora 11 dimineața, se va ține în cazarma Regele Carol al II-lea din Brașov, Calea Victoriei No. 49, prima licitație publică cu oferte puse în plic și sigilate, pentru aprovizionarea cu carne și derivatele de carne necesare hranei trupelor din garnizoana Brașov.

Condițiunile de detaliu sunt prevăzute în publicația No. 29790 din 23 August 1937, inserată în Monitorul Oficial No. 197 din 27 August 1937; iar catetul de sarcini cu condițiunile speciale și tehnice se poate vedea în fiecare zi de lucru, dela ora 8-12, în cazarma Regele Carol al II-lea din Brașov, Calea Victoriei No. 49.

15 Sept. 1937.

Șeful Serv. Intendenței C. 5 A. Int. Maior C. Michdescu. 675 1-1

România

Prefectura județului Brașov Serv. Fin. și Contab.

No. ad. 11722-1937.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că, în ziua de 2 Oct 1937, ora 11 a. m., Prefectura județului Brașov, ține licitație publică pentru aprovizionarea sa cu 60-80 stj. lemne de for.

Garanția este de 5% din valoarea furatului oferite socotite după 60 stj., numerer sau efecte garantate de stat, la valoarea nominală.

La cazul când licitația va rămâne fără rezultat, se va ține a doua licitație în ziua de 13 Octombrie a. c. în același loc și în aceleași condițiuni.

Licitatiia se va ține conform normelor R. O. C. L. și L. C. P. la Serviciul financiar al Prefecturii, etaj II, camera 44, unde se poate vedea caetul de sarcini și se dau lămuririle și informațiunile necesare.

Brașov, 10 Sept. 1937.

p. Prefect, p. Șef. Serv., Mircea. Florea. 676 1-1

Abonamente la Gazeta Transilvanie se pot face și lunar

Dealul Zorilor

vicuri selecte, garantat naturale, preferate de cunoscătorii.

Se găsesc la Brașov, str. Gh. Barițiu Nr. 9 (Târgu Callor) la

B O D E G A

510

15-0

Mica publicitate

Se caută o fată româncă 12-16 ani pentru gospodărie, în str. Muntenta 1-a Brașov. 622 5-0

Cumpăr grădina mică sau teren de casă sub deal în preajma centrului Brașovului Plăteac 30000 imediat, restul câte 2000 rate lunare. Oferte în scris în ziar. 584 12-0

Cumpăr libel de depuneri Banca Aibin Informațiuni Sr. Prundului 17. 618 6-0

Contabil angajează Cartea Românească, Brașov. 674 2-2

Cine dorește să-și pregătească bine copiii pentru cursul secundar și primar, sau dorește să învețe corect limba română se poate adresa d-lui I. C. Dogaru str. Muntenta 1. 622 6-0

De închiriat 2 camere, bucatărie, baie dela 11 Octombrie Str. Toma Ionescu 11. (Gromes) 683 1-2

Doică pentru copii sugaci, sădită, natoasă, constatată de medic, caută în oraș la o familie bună. Adresa Maria Samolă, comuna Baciu, No. 162, jud. Brașov. 681 1-3

Se caută specialist de radior ca vânzător. Oferte în ziar „Kronischter Zeitung“ sub „Fixum și Provițiune“. 678 2-2

Reclama este sufletul comerțului. „Gazeta Transilvaniei“ publică cele mai ieftine anunțuri și reclame.

INFORMAȚIUNI

Majestatea Sa Regele a primit o scrisoare din partea Maj. Sale Regelui Boris III al Bulgariei, prin care face cunoscut că Majestatea Sa Regina a dat naștere unui Prinț, care a primit numele de Simeon și care va purta titlul de Prinț de Ty-novo.

Scandal sportiv la Brașov. La meciul de Duminecă de foot-baș, disputat pe arena municipală, jucătorul Bodola dela Venus, a lovit din imprudență pe ceferistul Marton. De pe urma loviturii primite Marton a fost transportat la spital. Sarea lui este destul de gravă, fără a prezenta însă vre un pericol.

Publicul a făcut o manifestație ostilă jucătorului Bodola cerând scoaterea lui de pe teren. La sfârșitul meciului, publicul enervat a vult să-l linșeze. Poliția numai după ce a făcut uz de revolvere trăgând mai multe salve în aer a putut scoate de pe stadion pe Bodola. Arbitrul a devenit și el obiectul de ură al mulțimii. A putut părăsi terenul numai după 2 ore, în care timp cu mare greutate jandarmii și poliția au putut evacua mulțimea.

A doua recoltă de mere în grădina d-lui lt. Paul G. Gheorghiu din Câmpulung, merită au înflorit pentru a doua oară. Dacă timpul se menține frumos, proprietarul va avea în curând mere din a doua recoltă a anului acesta.

Căutăm pentru biroul nostru de construcție 2 ingineri tineri cu sau fără practică, de origine etnică română. Ofertele a se înainta la Direcțiunea Fabricii Frații Schiel s. a. p. a. pentru fabricarea mașinilor Brașov, Ca. Victoriei Nr. 90. 679 2-3

O manifestație Frontului Românesc. O g nizația Fr. Românesc din jud. Ol. a sărbătorit Sâmbătă printr'un banchet, la care au luat parte peste 300 delegați țărani, pe președ. Fr. Rom. din acest județ, d-l avocat Vințilă Georșeanu. Banchetul a fost prezidat de d-l general V. Macerovici. Au luat cuvântul e videnciând activitatea națională a sărbătoritului d-ni C. Angelescu, președintele Fr. Rom. și Capitelei și d-l Dr. V. Nișescu, fost ministru.

M. Sa Regele, însoțit de Marele Voevod, au făcut er o excursie cu mașina la Brașov, unde au vizitat pe M. Sa Regina Mamă.

Generalul Gamelin, șeful statului maior al armatei franceze, a fost invitat să asiste la manevrele de toamnă ale armatelor română și iugoslavă.

Răspunzând acestei invitații, generalul Gamelin a părăsit Parisul, plecând la Belgrad. După ce va asista la manevrele armatei iugoslave, șeful statului maior al armatei franceze va rămâne câteva zile la Belgrad. Va pleca apoi în România pentru a lua parte la manevrele armatei române.

Tuturor aceluia, cari au dat urmare invitației noastre de a asista la parastasul de 6 luni dela pierderea scumpului noastre fiice Doina, și în special D-nei directoare a liceului de fete Principesa Elena, D-nelor profesoare și corului de eleve din biserică, le exprimăm prin această cele mai vii mulțumiri.

Familia Dr. I. Bran Lemeny

Toate simptomele indispoziției mele: ca dureri de cap membrele îngreunate, temperatură etc., mi-au dat să înțeleg că este vorba de o gripă. Am luat imediat tablete TOGAL. Am avut un efect minunat. În câteva ore am scăpat de toate!

Pericolul războiului aero-chimic și apărarea anti-aeriană

de lt.-colonel r. Iustin Stancovschi.

I.

Orice primejdie poate să fie mai bine întâmpinată, dacă acea care e expus primejdiei, este din timp pregătit de a face față pericolului așteptat. T.ăm niște timpuri foarte grele de criză economică și politică, când întreaga lume s'a împărțit în două tabere adverse, care nu numai din motive politico-economice, dar și din motive ideologice, sunt gata în orice moment să se arunce unul în contra altuia spre a de termina pe calea armelor scopul urmărit.

În actualele împrejurări este o imposibilitate să se asigure securitatea colectivă și independența fiecărui stat, precum și integritatea sa teritorială de aproape exclusiv de pregătirea solidă a propriei sale apărări naționale.

Războiul contemporan are să se deosebească foarte mult de războaiele din trecut, unde nu mai armata a avut rolul ei de determinant în războiul contemporan spatele frontului va fi tot așa de expus, dacă nu mai mult, ca și prima linie a frontului. Prin urmare și populația civilă trebuie să fie pregătită pentru a preîntâmpina dezastul în urma atacurilor avioanelor inamice. Numai o bună cooperare a armatei cu populația civilă poate să asigure reușita unei acțiuni militare. Deci toți cetățenii țării trebuie să aibă din timp de pace noțiunea de pericolul războiului aero-chimic și de apărarea contra atacurilor aeriene.

Spațiul restrâns al articolelor de ziar nu-mi permite să expun chestiunea pe larg, dar cu experiența „pășitului” (în timpul războiului mondial au fost și eu gaza, ale cărei consecințe le suport și azi) voi căuta să schizez câteva noțiuni despre pericolul războiului aero-chimic și apărarea anti-aeriană.

Colaborarea armatei cu populația civilă

O măsură radicală pentru apărarea anti-aeriană ar fi nimicirea bazelor aviatice inamice printr'un atac inopinat, însă ex-

perierțele trecutului și mai ales a războiului spaniol actual, ne dovedesc că efectuarea acestei operațiuni este foarte greu de împlinit și aproape imposibilă în cazul unei epăări bine organizate. O altă măsură ideală de epărare în contra avioanelor inamice ar fi nimicirea sau punerea lor pe fugă printr'un atac al avioanelor noastre, sau prin focul artileriei anti-aeriene, asigurându-ne astfel complectă siguranță în aer deasupra teritoriului național. Însă chiar cu luarea tuturor acestor măsuri, nu putem fi siguri că nici un avion inamic nu se va atrecura în raionul destinației apărării.

În timpul războiului mondial, deși s'a uzit de toate mijloacele de apărare (atacurile avioanelor, focul artileriei anti-aeriene, rețele aeriene etc.), au reușit să treacă spre Londra și Paris a proximaliv 30% din totalul avioanelor inamice, care au încercat să atace orașele amintite.

O țară, care se limitează cu mai multe state, într'un eventual război, ar putea să fie prinșă ca într'un clește de aviația inamică, care ar încerca bine înțeles să facă incursiunea pe teritoriul adverserului și să nimicească punctele strategice importante și căile de comunicație.

Epoca, când epărarea națională a fost garantată exclusiv de armată, a trecut în istoria trecutului. Desigur că și în războiul viitor factorul principal al epărării naționale sunt tot forțele militare armate ale țării, însă fără mobilizarea tuturor cetățenilor pentru apărarea pasivă, victoria este imposibilă.

În afară de ce actualmente toate țările sunt preocupate cu organizarea apărării pasive prin mobilizarea întregel națiuni, fiindcă într'un eventual război spatele frontului este deschis focului inamic și luptele poate să se desfășoare sub ochii populației civile, care trebuie să aibă din timp noțiunea necesare de epărarea anti-aeriană și să colaboreze cu succes cu armata țării.

— Va urma —

Desvalirea monumentului lui Aurel Vlaicu la Cămpina.

Sub auspiciile Asociației pentru propaganda aviației (A. R. P. A.), filiala „Aurel Vlaicu” de la Cămpina, s'a desvelit Duminecă dim., monumentul ridicat lui Aurel Vlaicu, pe locul unde a căzut în 1913, pe platoul din stânga șoselei Ploiești—Cămpina lângă comuna Bănești (Prahova).

Monumentul este opera sculptorului Octav Anghelujă și a soției sale, și s'a putut realiza prin îndemnul și grija unui om de inimă, dl ing. Drăgulănescu, președintele filialei dela Cămpina a A. R. P. A.

La această festivitate de pioasă recunoștință au asistat reprezentanții aviației române, autoritățile civile și militare și un numeros public, între cari și frațele lui Aurel Vlaicu, țărănul Ion Vlaicu.

S'au rostit numeroase cuvântări preamărindu-se memoria eroului Ardealului. Reținem aici din cuvântarea d-lui comandor D. Culescu următoarele aprecieri: În numele Federației Aeronautice Regale Române, aduc un omagiu de pietate și nesfârșită admirațiune, geniului creator și marelui suflet, care a fost Aurel Vlaicu. Prin acest monument, care marchează un eveni-

ment tragic, dar și o etapă glorioasă a aviației române, se cinstește memoria unuia din precursorii aviației mondiale și totodată unui mare fiu însușit al neamului nostru.

Intr'o epocă, când principiile aerodinamice erau puțin cunoscute, când construcția avioanelor era încă în fașe, Vlaicu a făcut parte din promotorii iluminati, puțin la număr, cari, în diferite părți ale globului, au pus primele jaloane pentru cucerirea văzduhului, premergătoare progreselor rapide ce au urmat. Grație lui Vlaicu, România și-a asigurat un loc de onoare în istoria aviației universale.

Cu o pregătire tehnică desăvârșită, cu ingeniozitatea spiritului său inventiv și cu o perseverență tenace, însoțită de un generos avânt și un patriotizm înflăcărat, Vlaicu a rezolvat pe deantregul marea problemă care l'a chinuit de copil; a conceput, a calculat, a construit după planuri proprii aparatele sale, și cu ele a zburat.

Opera lui Vlaicu, în cadrul vremurilor de atunci, apare măreașă. Dar viața lui trudnică ne apare nouă Românilor și ca un simbol. Fiu de țărâni umili, în țară ocupată de străini, dar în-

zestrat cu calitățile permanente ale rasei, el a râvnit la înălțimile libere ale cerului și nimic nu l'a oprit până și-a văzut străduințele încununate cu triumf. În preajma războiului mondial și al războiului nostru, care era să vie, apariția lui Vlaicu va rămâne ca expresia unei pure și nobile sforțări, a unui neam ce se zbate în calea lui spre dezrobire.

Zborurile lui Vlaicu au avut o semnificare alegorică. În 1910, la manevrele regale, el apare deasupra corpului I și II de armată. După un an, pe câmpia Libertății de la Blaj, la serbările jubiliare ale „Asociației pentru Literatura și Cultura Poporului Român” el a zburat în fașă a peste 20.000 de oameni.

În timpul campaniei din 1915, face zborul de recunoaștere, și, în fine, întreprinde zborul său îndrăzneț și plin de sens simbolic, al trecerei Carpaților, dar care i-a fost fatal, tocmai în locul unde ne aflăm astăzi.

Dar jertfa sa, ca și celelalte jertfe dureroase, pe care le-a suferit de atunci Aviația Română, nu vor rămâne sterpe.

Pildele, pe cari le lasă martirii neamului, trezesc în sufletele generațiilor ce se perindă, pornirile generoase, aspirațiile spre culmile înalte, spiritul de abnegație și de sacrificiu. Inițiativa A. R. P. A. de a cinși pe cel mai vechi și ilustru reprezentant al Aripilor Românești, este din cele mai frumoase, menite să sporească în sufletele tuturor dragostea și încrederea în Aviația Română.

Târgul slobod al Sibiului s-a ținut fără jidani

În ziua de 15 Septembrie — scrie „Gazeta Plugarului” din Sibiu — s'a ținut la Sibiu obicituitul târg slobod de toamnă.

A fost o zi frumoasă de toamnă. Plugarii satelor noastre au venit din toate părțile la acest târg, care a fost foarte populat și animat.

Bucuria cea mare a târgului de mărfuri din toamna aceasta ne-a procurat o lipsă complectă a negustorilor jidani.

În ziua târgului jidanii aveau „Ziua lungă”, care este cea mai mare sărbătoare a lor. În această zi, nici un jidan n'are voie să lucreze și să negustorească. Și astfel târgul de mărfuri al Sibiului s'a ținut fără jidani, spre marea bucurie a negustorilor români, cari eu scăpat de concurența nemiloasă de altădată a jidanilor.

Anul acesta numei din întâmplare, ziua târgului a căzut chiar în aceeași zi cu „ziua lungă” a jidanilor.

În viitor ar fi bine să se fixeze nume târgurile de toamnă din toate orașele țării în „ziua lungă” pentru a feri pe țărânii români de specula jidanilor, cari cu ocazia acestor târguri scot la vânzare tot gozul din prăvăliile lor.

Târgul de mărfuri al Sibiului din toamna aceasta a fost o adevărată sărbătoare pentru negustorii români și creștini.

Meseriașii și registrele comerciale

Dl Ilie P. Calciu, președintele Uniunii Camerelor de muncă s'a prezentat alelăieri d-lui ministru Cancicov, rugându-l să scutească pe micii meseriași de registrele comerciale, aceste registre vexând interesele mrcilor meșteșugari.

Dl ministru Cancicov a acceptat propunerea d-lui președinte Calciu și în curând se va da o circulară în sensul că meseriașii să fie scutiți de registre comerciale, înființându-se un timbru special.

Constăturile politice dela Praga

Praga, 21 (Rador). — După înhumarea rămășițelor pământesti ale președintelui-Liberator Masaryk la Lory, dl Milan Hodze, președintele consiliului de miniștri al Cehoslovaciei a luat masa la ora 19 și 30 cu d-nii Gheorghe Tătărescu și Milan Stojadinovic, primii miniștri ai României și Jugoslaviei, cu cari a avut apoi o lungă constăturile.

Alegerile în episcopia ort. a Maramureșului

Comisia de organizare a episcopiei ortodoxe a Maramureșului, a fixat data alegerilor eparhiale: pentru clerici la 4 Noiembrie și pentru mireni la 7 și 8 Noiembrie. Termenul pentru depunerea candidaturilor este: 14 Octombrie pentru clerici și 18 Octombrie pentru mireni. Vor fi aleși deputați eparhiali: 15 clerici și 30 mireni.

Convocarea Congresului național bisericesc pentru alegerea noului episcop se face după sărbătorile Crăciunului.

L. P. S. mitropolitul Visarion al Bucovinei roește să zidească trei biserici ortodoxe: la Sighet, Satu Mare și Bala Mare. Este probabil ca punerea pietrelor fundamentale la aceste locașuri de rugăciune să se facă în zilele de: 24 Octombrie la Sighet, 25 Octombrie la Bala Mare și 26 Octombrie la Satu Mare.

Iniințarea liniei aeriene între București și Roma

Linia va fi inaugurată în ziua de 1 Octombrie

În baza convenției tripartite Italo-româno-jugoslavă semnată la 19 Septembrie, la Belgrad, pe ziua de 1 Octombrie, va fi dată traficul linia aeriană București—Belgrad—Roma.

Serviciul va fi trișăptămânal și el va fi efectuat de avioanele societăților „Ala Littoria” și „Lares”.

Distanța Roma—Belgrad va fi parcursă în timp de două ore și jumătate. După o escală de jumătate oră la Belgrad avioanele vor pleca spre București, parcurgând această distanță într'o oră și câteva minute.

„Ala Littoria” va pune pe această linie avioane Savoia 73 cu 18 locuri pentru pasageri, în afară de pilot, mecanic și radio-telegrafist.

Din partea societății române „Lares” se vor întrebuija, până la sosirea avioanelor Savoia 79 comandate în Italia, avioanele americane, de care dispune.

Ducele Mussolini în Germania

Un comunicat oficial din Roma anunță că d-l Mussolini pleacă în 24 Sept. în Germania spre a face o vizită cancelarului Hitler și a lua parte la manevrele germane.

Un vot semnificativ.

Liga Națiunilor contra Spaniei roșii

Din Geneva se anunță că în ședința de ieri a Ligii Națiunilor n-a mai fost reales candidatul guvernului comunist din Spania de membru în consiliu Ligii Națiunilor, întrunind numai 23 voturi din cele 52 exprimate.

Ciuma face ravagii în China

După știri din Shanghai în districtul de nord-vest din Hsinking (China) a izbucnit ciuma. Până acum s'au constatat 200 cazuri.

Agenția St.țani transmise din Shanghai: Consiliul municipal anunță că în cursul unei curente s'au ivit în oraș cazuri de hoțleră, din cari 41 mortale.

Baletinal Poliției

Șușoni și galoși găsiți în pădure. În ziua de 19 Septembrie 1937, trecătorii au găsit în pădurea „Dealul Melcilor”, 33 bucești șușoni și galoși, ascunși în tuiș. Se crede că au fost furași dela vre-un voiajor.

Se fac cercetări de Biroul Juciclar pentru aflarea păgubașului.

Furturi. S'au dressat acte contra individului Oiteanu Petre, muncitor, din comuna Feneș (Județul Someș), care făcând curățenie în locuința lui Leibovic Lezar din str. I. C. Brătianu Nr. 34, a furat o sobă de tuci. Cu acte dressate a fost înaintat Parchetului.

— Au fost reținute de Poliție servitoarele Bodor Susana din Mereșii și Roman Răzra din Jucodul Odorheiu, care fiind angajate de comerciantul Rădu Neamțu din Piața Libertății Nr. 27, Dumineca după două zile de angajament, în lipsa stăpânilor de acasă au furat lingerie, haine, tacâmuri și bani, dispărând apoi cu ele. Se fac cercetări de Biroul Juciclar.

Știri creștinești din China

Harbin 3 Iunie 1937

Părticica din sfintele Moaște ale cuviosului Arsenie, făcătorul de minuni sârb, — trimisă la Harbin de către Patriarhul Varanava al Serbiei, — se va păstra în biserica Casei de Caritate de aci, până când se va construi o biserică specială.

Pe teritoriul Coreei de Nord, care intră în jurisdicția arhiepiscopului Meletie al Harbinului și Manciuriei, se află 3 posturi de misionari.

În Mănăstirea Născătoare de Dumnezeu „Cazani” din Harbin, care a împlinit un deceniu dela întemeierea ei, se află o tipografie, un spital permanent cu farmacie proprie, cabinete medicale moderne. Zilnic câte una sută de bolnavi.

G. Cr. Hagiu.